

POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Humor v súradniciach súčasnosti. Reflexia súčasných vplyvov na humor v literatúre

Autor: PaedDr. Jana Waldnerová, PhD.

Oponent: prof. PhDr. Peter Michalovič, PhD.

Náročnosť spracovania riešenej problematiky práce

PaedDr. Jana Waldnerová, PhD. sa vo svojej habilitačnej práci podujala na spracovanie problematiky, ktorá v našom vedeckom kontexte nemá veľké zastúpenie. Autorka práce si v 1. kapitole vytvára nevyhnutné pojmové organon. Metodickým spôsobom vymedzuje humor, ukazuje stručné dejiny teoretickej reflexie humoru a v závere tejto kapitole si všíma fenomén irónie. Výskum sa popri domácej literatúre opiera aj o zahraničnú literatúru, predovšetkým anglosaskej proveniencie. Je to logické, pretože domovskou disciplínou autorky je anglistika a práve týmto smerom sa uberá drvivá väčšina textu habilitačnej práce.

Druhá kapitola je venovaná komike postavy, tretia zase naivnému rozprávačovi. Zámerne som tieto dve kapitoly spojil do jedného tematického bloku, pretože komická postava úzko súvisí s naivným rozprávačom. Presnejšie naivný rozprávač je často nielen markerom prítomnosti komickej postavy, ale naivita môže byť aj účinným prostriedkom tvorby komickej postavy. Naivita môže účinne vytvárať komickú postavu, pretože naivný rozprávač sa nevie pretvarovať, svoju reč chápe smrteľne vážne a v očiach ostatných je komický práve preto, že povie aj to, čo by iný rozprávač nepovedal. Autorka práce sa zamerala na interpretácie kľúčových predovšetkým anglosaských koncepcií komickej postavy a s tým harmonizuje aj analýza naivného rozprávača vo Forrestovi Gumpovi.

Ďalšia kapitola Humor a intertextualita si všíma podiel intertextuality na utváraní humoru. Je to veľmi dôležitá kapitola, pretože intertextualita to nie sú len priznané citácie či alúzie, intertextualita je aj fundamentálna podmienka fungovania jazyka a podmienka tvorby rôznych typov irónií, travestií, paródií či iných foriem opakovania, produkujúcich humorný efekt.

Posledné dve kapitoly môžeme považovať za príklady, ako sa dajú prakticky uplatniť pojmy a prístupy, ktoré boli reflektované v prvých štyroch kapitolách. Okrem interpretácie svojrázneho humoru Toma Robbinsa je potešiteľné, že medzi svetových velikánov humoristickej tvorby sa autorka práce nebála zaradiť aj klasikov slovenského humoru Milana Lasicu a Júliusa Satinského. Je to dobré, pretože sa jedná o porovnateľné výkony s tým, čo sa vytvorilo v zahraničí a okrem toho muzikál Plné vrecká peňazí je v porovnaní s dnešnou slovenskou a českou muzikálovou produkciou veľdielom.

2. Posúdenie úrovne spracovania práce

PaedDr. Jana Waldnerová, PhD. vie, o čom chce hovoriť a vie aj to, ako chce hovoriť. Funkčne využíva domácu a zahraničnú literatúru tak, aby jej pomohla odhaliť nové aspekty. Je si vedomá toho, že samotný diskurz o literárnom diele musí byť vedený tak, aby nielen rozprával o literatúre, ale zároveň aby dokázal

vytvoriť nové objekty skúmania a to sa v tomto prípade podarilo, čo svedčí o teoretickej a metodologickej vyspelosti autorky.

3. Prínos a úroveň výsledkov práce

Práca sa zaoberá problematikou, ktorá v mnohých ohľadoch doteraz nebola predmetom takto koncipované systematického výskumu, najmä orientáciou na inonárodnú literatúru. Treba oceniť aj fakt, že práca môže byť vhodne využívaná aj v pedagogickom procese a to hneď vo viacerých študijných programoch.

Posúdenie formálnej stránky práce (jazyk, štýl, štruktúra)

Habilitačná práca PaedDr. Jany Waldnerovej je napísaná prehl'adným jazykom. Je vidieť, že je odchovaná na anglosaskej teoretickej literatúre, pretože nemá záľubu v krkolomných vetných konštrukciách a ťažkopádnych formuláciách. Naopak, skôr sa vždy pokúša problém vyjasniť než ho zahmliť. Tomuto cieľu je funkčne podradený štýl a štruktúra. Autorka postupuje od abstraktnejších úvah teoretického rázu až po konkrétne analýzy, a myslím si, že postup od abstraktného ku konkrétnemu je síce tradičný, ale v tomto prípade optimálne zvolený.

Explicitne vyjadrený návrh na udelenie (resp. neudelenie) vedecko-pedagogického titulu docent

Na základe kritickej lektúry habilitačnej práce PaedDr. Jany Waldnerovej, PhD.: Humor v súradniciach súčasnosti. Reflexia súčasných vplyvov na humor v literatúre a na základe doterajšej pedagogickej a vedeckej činnosti navrhujem menovanej udeliť titul docent.

V Bratislave 23. 2. 2013

prof. PhDr. Peter Michalovič, PhD.